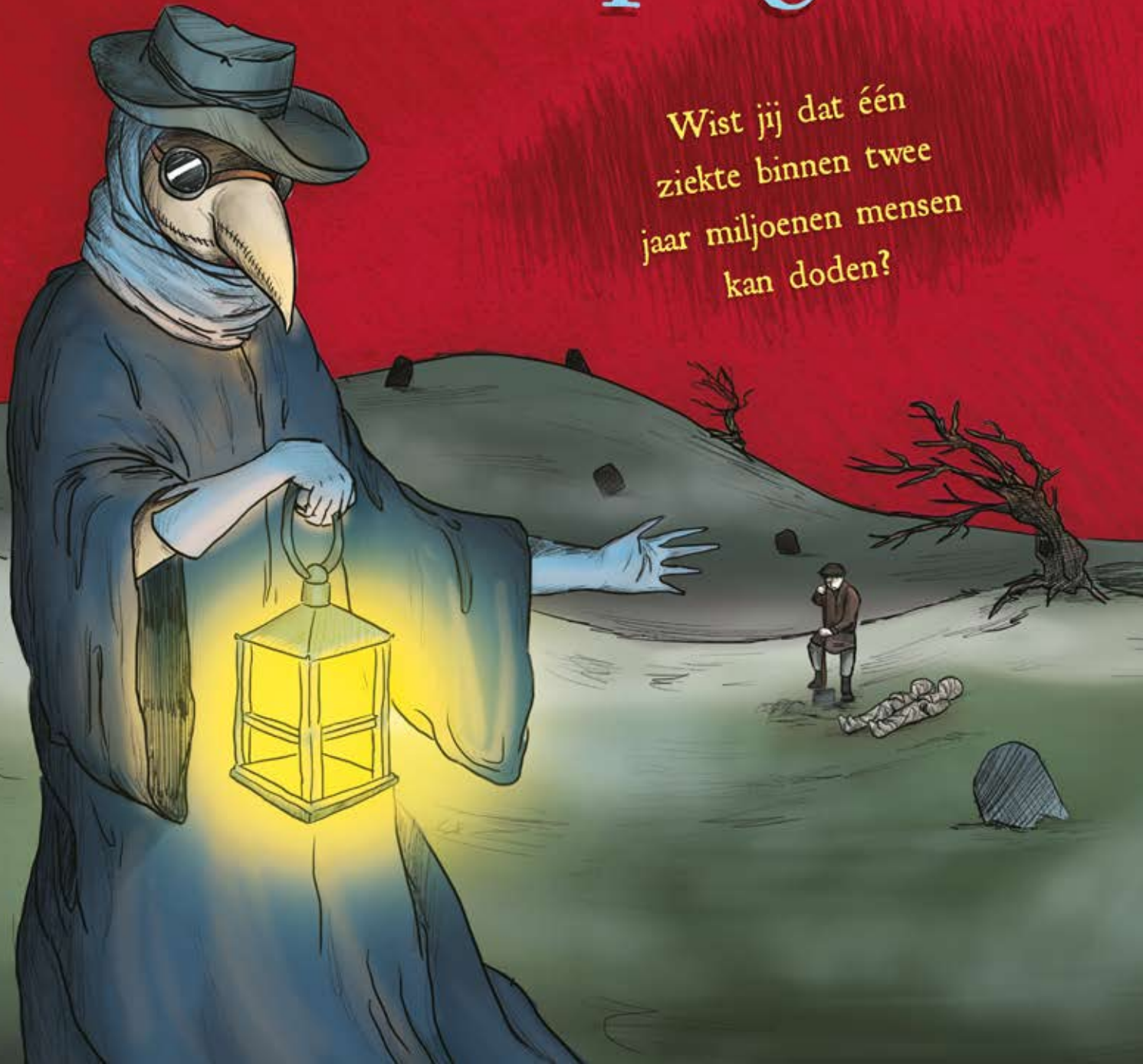

De griezelige geschiedenis van
ziek & gezond

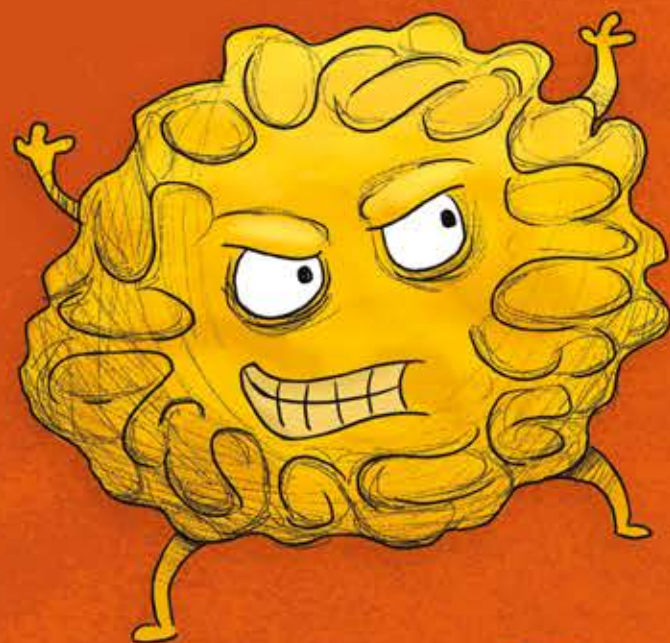
De pest, pokken en andere plagen

Wist jij dat één
ziekte binnen twee
jaar miljoenen mensen
kan doden?

Doodsbang

Het is niet fijn om je ziek te voelen. Maar als je jezelf dan zielig vindt, moet je dit boek maar eens lezen. Zeker weten dat je je dan ineens veel beter voelt! Want vroeger kregen mensen keer op keer vreselijke ziektes voor de kiezen. Hun haar viel uit, hun huid rotte weg, hun handen werden zwart en ze kregen zweren in hun gezicht. En dan hadden ze nog het geluk dat ze bleven leven...

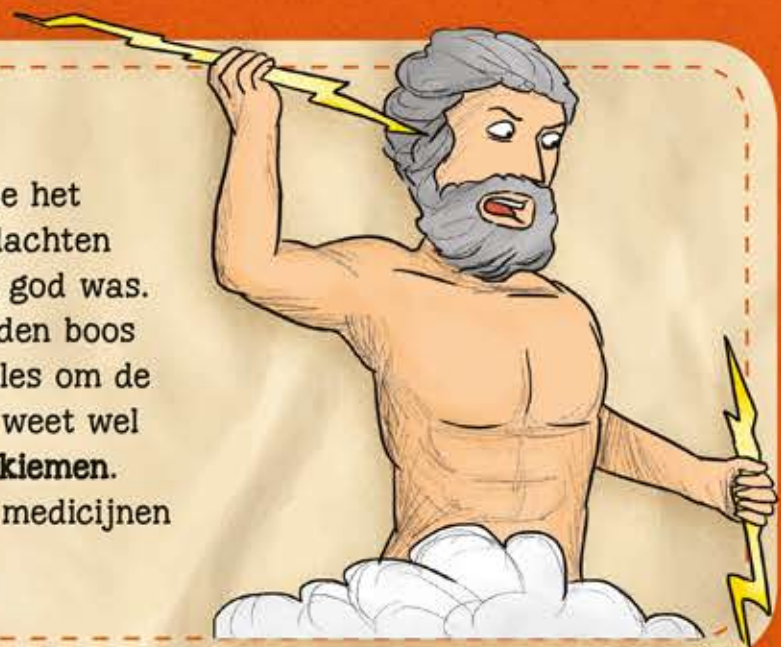

Dodelijke afloop

De pokken was in de 18de eeuw een dodelijke kinderziekte. Maar een op de drie peuters overleefde de pokken. Maar de ziekte is nu verdwenen. Dat komt door de **vaccinaties** die jonge kinderen krijgen. Maar het scheldwoord 'pokken' ('Het is pokkenweer') heeft het wel overleefd.

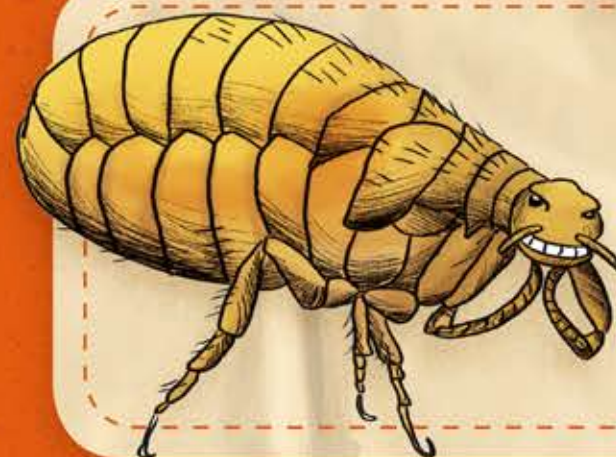
De straf van een god

Vroeger wisten mensen niet hoe het kwam dat ze ziek werden. Ze dachten dat het een straf van een boze god was. Ze waren doodsbang om de goden boos te maken. Dus deden ze van alles om de goden gunstig te stemmen. Jij weet wel beter. Je wordt ziek van **ziektekiemen**. En een ziekte kun je vaak met medicijnen behandelen.

Nare bijnamen

Vroeger verspreidden besmettelijke ziektes zich als een lopend vuurtje. Mensen waren er doodsbang voor. Daarom kregen deze ziektes gruwelijke bijnamen. Zo werd de pest ook wel 'De Zwarte Dood' genoemd. De ernstige en heel besmettelijke ziekte dysenterie had de bijnaam 'de rode loop'.

Pandemie

Als veel mensen in dezelfde tijd een besmettelijke ziekte krijgen, noem je dat een *epidemie*. Een wereldwijde epidemie heet een *pandemie*. Een bekende *pandemie* heerste tussen 1346 en 1353. Tussen de 75 en 200 miljoen mensen stierven toen aan de pest.

Tijdens de pestepidemie stierven zoveel mensen dat de overlevenden handen tekort kwamen om iedereen een graf te geven. Soms werden doden in open kuilen gegooid.

Pestbuilen

In 541 en 542 hield de Pest van Justinianus de stad Constantinopel (nu Istanboel) in zijn greep. Deze erg besmettelijke ziekte is vernoemd naar keizer Justinianus I. Meer dan 5000 mensen stierven er dag aan deze pest. Op straat lagen de dode lichamen hoog opgestapeld...

Aan de tand voelen

We weten nog maar kort welke **bacterie** voor de Justiniaanse pest zorgde. Wetenschappers vonden sporen van de bacterie *Yersinia pestis* in tandresten van skeletten uit die tijd. Deze bacterie zorgde waarschijnlijk ook voor de bekendste epidemie: 'De Zwarte Dood' (zie ook bladzijde 12).

Vreselijk gezicht

Als je de pest kreeg, voelde je je eerst heel erg griepig. Daarna werd de pest ook zichtbaar. Delen van je lijf kleurden zwart. Ook kreeg je enorme zweren (pestbuilen). Vanbinnen vielen je longen uit elkaar en binnen een week was je dood.

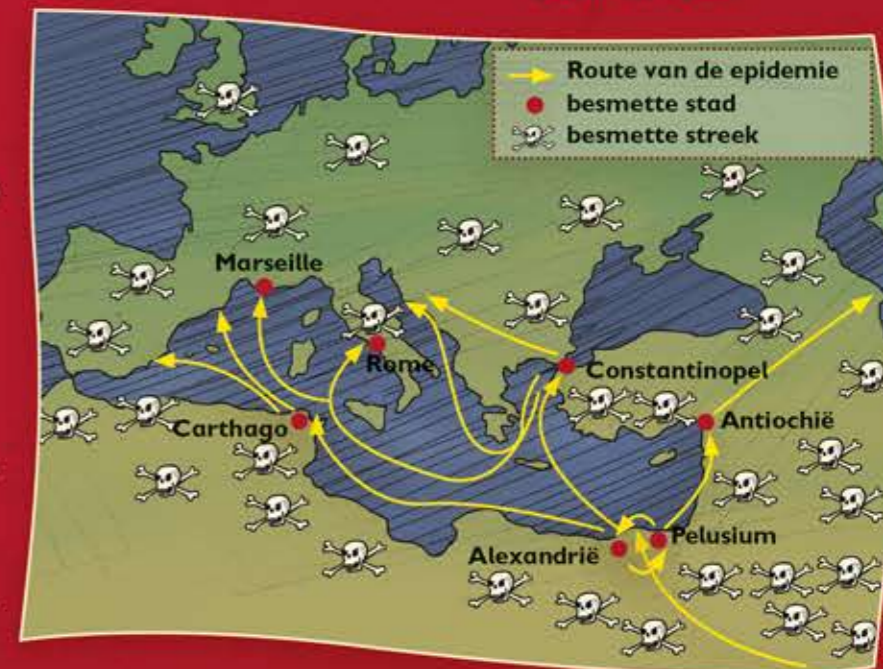
Yersinia pestis
veroorzaakte
de pest

Dat is de dader!

Ratten brachten de pest naar Constantinopel. Maar de echte dader was de piepkleine bacterie *Yersinia pestis*. Deze bacterie mag dan klein zijn, hij is een van de dodelijkste organismen uit onze geschiedenis. Deze ziektekiem zorgde ook voor 'De Zwarte Dood' in de middeleeuwen en de pestepidemie in de 19de eeuw in Azië.

Dodenmars

Constantinopel was een belangrijke handelsstad. Egyptische schepen voerden graan én ratten aan. Deze ratten droegen de pest-bacterie bij zich. De pest greep razendsnel om zich heen. Binnen twee jaar stierven meer dan 25 miljoen mensen in Noord-Afrika en Europa aan deze ziekte.

De griezelige geschiedenis van
ziek & gezond

De pest, pokken en andere plagen

Baal jij als je griep hebt? Vroeger was dat echt erg! In 1918 en 1919 stierven miljoenen mensen aan de Spaanse griep. Het was de grootste epidemie ooit. Maar was het ook de bekendste? Waarschijnlijk niet. Want de pest en de pokken zijn veel bekender. Deze twee besmettelijke ziektes zijn gelukkig uitgeroeid. Maar andere zijn er nog...

- Hoe kwam de Zwarte Dood aan zijn naam?
- Wat hadden vampiers met de witte pest te maken?
 - Welke ziekte versloeg een heel leger?

In dit boek ontdek je hoe mensen al eeuwen te kampen hebben met besmettelijke ziektes. Van de eerste pestepidemie tot de grootste griepepidemie uit de geschiedenis met misschien wel 100 miljoen doden. Lees alles over de griezelige geschiedenis van *de pest, pokken en andere plagen!*

Boeken in deze serie:

corona

9 789463 412612

www.arsscribendi.nl

978-94-6341-261-2

978-94-6341-264-3

978-94-6341-262-9

978-94-6341-263-6